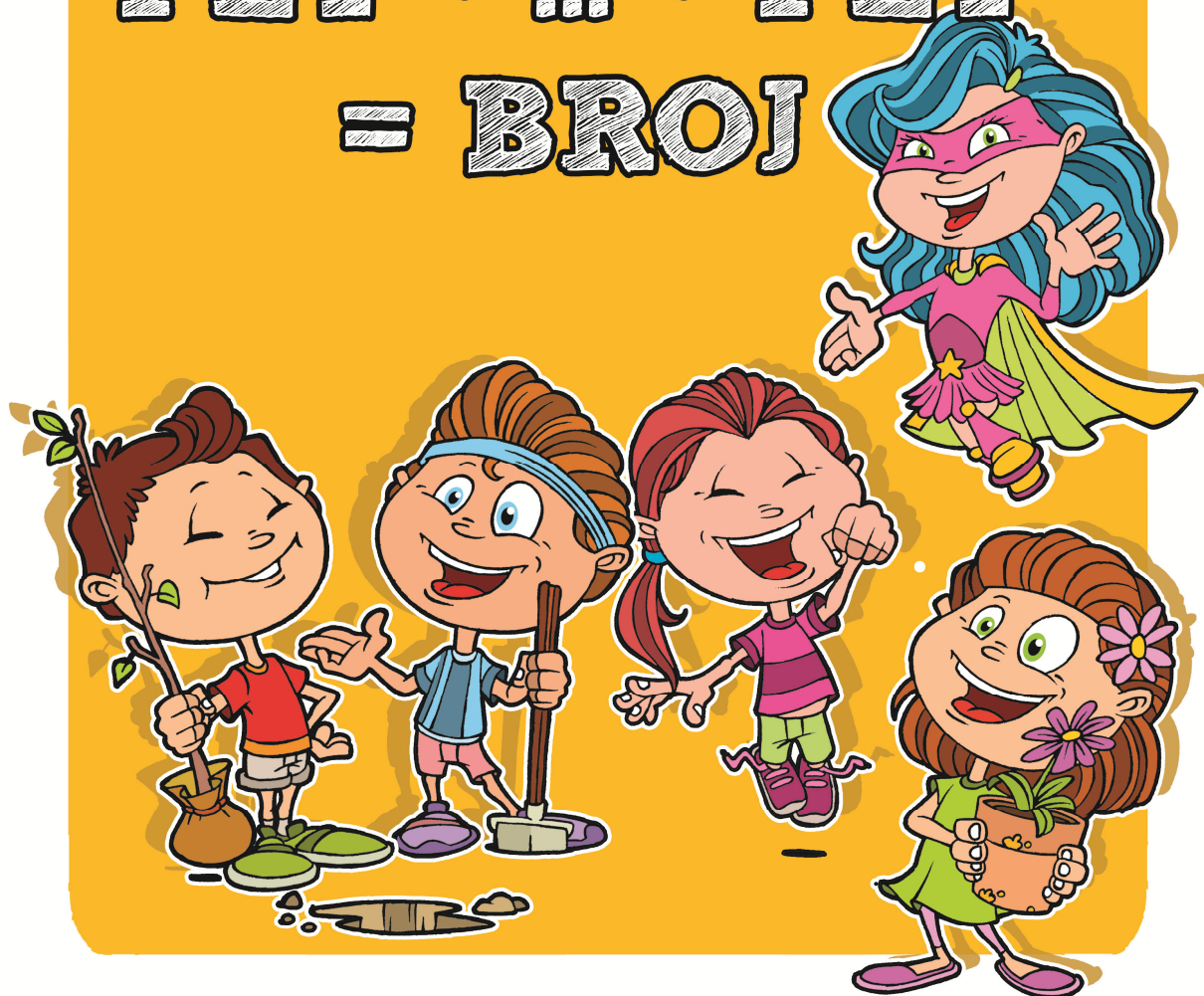

**ПЕТ + ПЕТ +
ПЕТ + ... + ПЕТ
= БРОЈ**

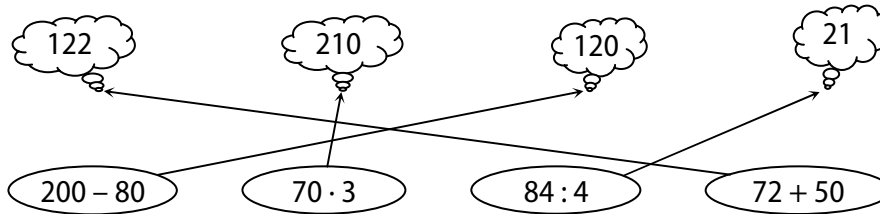

**РЕЗУЛТАТИ, УПУТСТВА ИЛИ РЕШЕЊА ЗАДАТАКА
ИЗ РУБРИКЕ **ЗАДАЦИ ИЗ МАТЕМАТИКЕ****

III разред

1. а) 703 - седамсто три;
 б) двесто осамдесет два – 282.
2. а) 42, 54, 254, 425, 504, 524.
 б) Бројеви мањи од 452 су: 42, 54, 254 и 425.
 в) Бројеви шесте стотине су 504 и 524.

3.

4. а) Угао на слици је оштар (1).
 б) Квадрат је приказан на слици број 3.
5. а) $1\text{ kg} = 1000\text{g}$; б) пола метра = 50cm; в) $2\text{ l} = 200\text{cl}$; г) $30\text{min} = \frac{1}{2}\text{ h}$.
6. а) XLIX; б) 446.
7. а) То су бројеви: 28, 38, 83, 238 и 283.
 б) То су бројеви: 238, 283, 322, 382, 823 и 832.
 в) То су бројеви: 322, 382 и 823.

8. а)

+	50	180	356
300	350	480	656
450	500	630	806
644	694	824	1000

б)

·	2	5	10
20	40	100	200
25	50	125	250
42	84	210	420

9. а) 8dm 7cm је исто што и 870mm;
 б) $\frac{1}{2}\text{ kg}$ је исто што и 500g;
 в) 380 cl је исто што и 3l 8dl.
10. а) Треба да се нађу у 15 часова и 45 минута.
 б) Филм траје 1 час и 45 минута, што значи да ће се пројекција завршити у 17 часова и 45 минута.
11. а) $O = 4 \cdot a$;
 $O = 4 \cdot 60\text{cm}$;
 $O = 240\text{cm}$;
- б) $a = 8\text{dm} = 80\text{cm}$;
 $O = 2 \cdot a + 2 \cdot b$;
 $O = 2 \cdot 80\text{cm} + 2 \cdot 45\text{cm}$;
 $O = 160\text{cm} + 90\text{cm}$;
 $O = 250\text{cm}$;
- в) $7\text{dm} = 70\text{cm}$;
 $O = 3 \cdot 70\text{cm}$;
 $O = 210\text{cm}$.

12.	$248 + x = 849$	$4 \cdot x = 424$	$x : 5 = 32$	$800 - x = 739$
	$x = 849 - 248$	$x = 424 : 4$	$x = 5 \cdot 32$	$x = 800 - 739$
	$x = 601$	$x = 106$	$x = 160$	$x = 61$

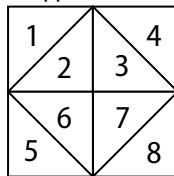
13. а) $(112 - 28) : 4 + 3 = 84 : 4 + 3 = 21 + 3 = 24$;
 б) $(112 - 28) : (4 + 3) = 84 : 7 = 12$;
 в) $112 - 28 : (4 + 3) = 112 - 28 : 7 = 112 - 4 = 108$.

14. Сок кошта $130 - 25 = 105$ динара. Тада пица кошта $585 - (130 + 105) = 585 - 235 = 350$ динара.

15. Једна свеска кошта $375 : 5 = 75$ динара. Седам свезака кошта $75 \cdot 7 = 525$ динара.

16. $(x - 50) + y = 250 - 50 = 200$;
 $3 \cdot (x + y) = 3 \cdot 250 = 750$;
 $(y + x) : 5 = 250 : 5 = 50$;
 $(y + 25) + (x - 25) = 250 + 50 - 50 = 250$.

17. Ради лакшег споразумевања, обележимо делове слике бројевима.

а) Квадрата има 6: 12, 34, 56, 78, 2367, 12345678.

б) Правоугаоника има 10: 1234, 5678, 1256, 3478. Не заборави да су и квадрати правоугаоници чије су све странице једнаке, те правоугаоника има $4 + 6 = 10$.

в) Треougлова има 12: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 23, 67, 26, 37.

18. Обим квадрата је $O = 4 \cdot 90 = 360\text{cm}$, што је и обим правоугаоника. Како је једна страница правоугаоника 4 пута дужа од друге (нпр. $b = 4 \cdot a$) то је:

$$O = 2 \cdot a + 2 \cdot b;$$

$$360\text{cm} = 2 \cdot a + 2 \cdot 4 \cdot a;$$

$$360\text{cm} = 2 \cdot a + 8 \cdot a;$$

$$360\text{cm} = 10 \cdot a;$$

$$a = 360\text{cm} : 10;$$

$$a = 36\text{cm};$$

$$b = 4 \cdot 36\text{cm};$$

$$b = 144\text{cm}.$$

19. Како је првог часа прешао 84km, аутомобилу је остало да пређе још $270\text{km} - 84\text{km} = 186\text{km}$, те је другог часа аутомобил прешао $186\text{km} : 3 = 62\text{km}$. Трећег часа аутомобил је прешао $270\text{km} - (84\text{km} + 62\text{km}) = 270\text{km} - 146\text{km} = 124\text{km}$.

20. $425 : 5 + 360 : 8 = 85 + 45 = 130$, што је половина броја $130 \cdot 2 = 260$.

IV разред

1. г) 103505.
2. б) 50014; в) 40980.
3. а) 100911.
4. в) 624.
5. г) 1260cm^2 .
6. в) 10101.
7. а) 280.
8. б) 17.
9. в) 105625.
10. г) 80cm.
11. в) 112dm^2 .
12. б) 816.
13. г) 358 $(123 : 23 + 9000 : 23 - 889 : 23 = (123 + 9000 - 889) : 23 = 358)$.
14. а) 57.
15. б) 15 пута.
 $\frac{3}{5}$ часа је $3 \cdot (60 : 5) = 36$ минута; $\frac{3}{5}$ дана је $3 \cdot (1440 : 8) = 3 \cdot 180 = 540$ минута; $540 : 36 = 15$.
16. г) 72;
На дужини од 20m има 5 растојања од по 4m, а на дужини од 44m има 11 растојања од по 4m. Пошто су воћке засађене и на почетку и на крају, значи да има 6 редова по 12 стабала у сваком реду. Значи да су у том воћњаку $6 \cdot 12 = 72$ воћке.
17. (1) а) 24 (по две коцкице на свакој од 12 ивица велике коцке);
(2) в) 24 (по 4 коцкице на свакој од 6 страна велике коцке).
18. б) 120cm.
Површина квадрата је 900cm^2 . Површина коцке је $(900\text{cm}^2 : 3) \cdot 2 = 600\text{cm}^2$. Дужина једне ивице коцке је 10cm, а збир дужина свих ивица је $12 \cdot 10\text{cm} = 120\text{cm}$.
19. г) 5m.
Површина тепиха је 14m^2 . Површина пода је $(14\text{m}^2 : 2) \cdot 5 = 35\text{m}^2$. Ширина пода је 5m.
20. в) 820 динара.
Две седмине Нађине уштеђевине износи 328 динара. Значи да је цена књиге $(328 \text{ динара} : 2) \cdot 5 = 820$ динара.

V разред

- а) $A \cup B = \{0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 12, a, b\}$;
б) $A \setminus B = \{0, 12, a, b\}$;
в) $B \cap A = \{2, 3\}$;
г) $B \setminus A = \{1, 4, 5, 6\}$.
- а) да; б) да; в) не; г) да; д) не.
- а) туп угао; б) оштар угао; в) опружен угао; д) прав угао.
- а) $\frac{4}{11} < \frac{6}{11}$; б) $2,02 < 2,2$; в) $\frac{9}{13} > \frac{9}{15}$; г) $\frac{2}{3} < \frac{5}{6}$.
- а) $\frac{8}{9}$; б) 0,104.
- Купац који је 150. по реду добиће на поклон и пакет производа и поклон бон јер је $S(50,75)=150$.
- а-2, б-4, в-1. Пар нема угао број 3.
- $A = 0,68$; $B = 0,28$; $A > B$, $A - B = 0,4$.
- $P = 23,92\text{cm}^2$.
- $\frac{2}{5} < 0,41 < 0,69 < \frac{3}{4} < \frac{7}{8}$.
- * = 4, број је 75114.
- а) $x = \frac{9}{10}$; б) $y = 0,007$.
- Конструкцијом симетрале дужи дату дуж AB најпре поделити на два, па на 4 једнака дела. Затим обе четвртине (ближе тачки B) симетралама поделити на осмине. Тражена тачка M је трећа подеона тачка од тачке B на AB .
- Решења ће се разликовати у зависности од угла α и угла β . Тражени угао добијамо преношењем $\frac{1}{4}\alpha$, добијене конструкцијом две симетрале угла α и додавањем два пута (преношењем) угла β .
- $a = 0,5$; $b = \frac{13}{12}$; $\frac{a+b}{b-a} = \frac{19}{7}$.
- Број је $\frac{77}{5}$.
- $\alpha = 34^\circ$, $\beta = 146^\circ$, $\gamma = 52^\circ$, $\delta = 34^\circ$.

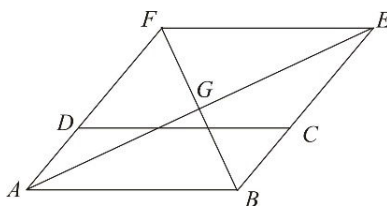
18. $a = 236, p = 472$. Важи $a \mid p$.

19. $\alpha = 79^\circ 52' 30''$.

20. $x \in \{1, 2, 3\}$.

VI разред

1. а) 6400; б) 328; в) 4; г) 120.
2. б).
3. а), б), г), д).
4. в).
5. а) 56° ; б) 52° ; в) 62° .
6. а) $P = 4,95\text{cm}^2$; б) $P = 51\text{cm}^2$; в) $P = 8,8\text{cm}^2$.
7. а) – б) · в) : г) : и +
8. Производ решења датих једначина је $abc = 2$.
9. а) $a = 10\text{cm}$; б) $O = 70\text{cm}$.
10. Првобитна цена патика је 9000,00 динара. Износ снижења је 2700,00 динара.
11. а) Дужи је крак једнакокраког троугла;
б) Дужина треће странице је 52cm.
12. а) 90° ; б) 135° ; в) 90° ; г) 102° .
13. Површина прве фигуре је 30cm^2 , друге 60cm^2 и треће 40cm^2 .
14. $-2, 4, -\frac{3}{8}, \frac{5}{4}$.
15. в)
16. а) за 40%; б) за 12,5%; в) 5 пута.
17. а) Углови делтоида су $38^\circ, 101^\circ, 120^\circ, 101^\circ$; б) три угла по 38° и три угла по 202° .
18. $35^\circ, 35^\circ, 110^\circ$.
19. Нека се AE и BF симетрале унутрашњих углова паралелограма $ABCD$ секу у тачки G . На основу својства да је збир углова паралелограма једнак 180° следи да је угао код тачке G једнак 90° , односно симетрале AE и BF се секу под правим углом. Из $\triangle ABG \cong \triangle AFG$ и $\triangle ABG \cong \triangle BEG$ следи да је $BG = GF$ и $AG = GE$, односно дијагонале четвороугла $ABEF$ се полове под правим углом што значи да је ромб.

20. а) 14cm; б) 72cm^2 ; в) 32cm^2 .

VII разред

1. г) 23.
2. в) $8\sqrt{2}\text{cm}$.
3. г) 120° .
4. в) 5.
5. б) 98cm.
6. д) 5.
7. в) $(2\sqrt{6} + 6\sqrt{2})\text{cm}$.
8. а) 325.
9. б) 9° .
10. д) 10,5%.
11. а) 1099m.
12. а) 7,28m.
13. г) 6.
14. г) $4\sqrt{2}\text{cm}$.
15. г) $\sqrt{3}:2$.
16. а) $(400 - 100\pi)\text{cm}^2$.
17. д) $\frac{4029}{2}$.
18. а) 12.
19. в) 50%.
20. б) $\frac{75}{4}\text{cm}^2$.

VIII разред

1. Нека за странице тог троугла важи $a < b < c$. Према условима задатка је $b : a = 7 : 4 = 7k : 4k$. Пошто је $b - a = 9\text{cm}$ то је $7k - 4k = 9$, па је $k = 3$. Према условима задатка је $c : b = 9 : 7 = 9k : 7k$ па је $b + c = 7k + 9k = 16k$ што значи да је $b + c = 48\text{cm}$, па је тачан одговор под г).
2. г).
3. б).
4. в) $C(-2, 1)$.
5. а) 99cm^2 .

6. Неједначина је еквивалентна следећем низу неједначина:

$$|3(3x - 2) - 2(2x + 3)| \leq 6,$$

$$|9x - 6 - 4x - 6| \leq 6,$$

$$|5x - 12| \leq 6.$$

Последња неједначина је еквивалентна следећим системима неједначина:

$$-6 \leq 5x - 12 \leq 6,$$

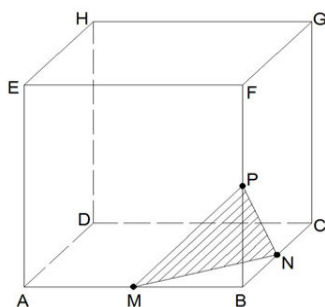
$$-6 + 12 \leq 5x - 12 + 10 \leq 6 + 12,$$

$$6 \leq 5x \leq 18$$

$$\frac{6}{5} \leq x \leq \frac{18}{5}.$$

Разлика највећег и најмањег решења је $\frac{18}{5} - \frac{6}{5} = \frac{12}{5} = 2,4$. Тачан одговор је под в).

7. Означимо растојање од Анине до Миријине куће са x , а растојање од Маријине куће до школе са y . Растојање x Ана прелази сама, а растојање y прелази са Маријом. Укупно растојање које њих две прелазе у одласку и повратку је $2x + 4y$ и износи 1560 метара. Пошто је $\frac{1}{3}x = \frac{1}{5}y$, решење система једначина $2x + 4y = 1560$ и $\frac{1}{3}x = \frac{1}{5}y$ даје тражена растојања. Од Анине до Миријине куће је 180 метара. Како Марија прелази 240 метара за 5 минута она за минут прелази 48 метара. Од своје до Анинине куће оставиће $\frac{180}{48}$, односно $\frac{15}{4}$ минута или 3 минута и 45 секунди. Тачан одговор је под в).
8. Замењујући координате тачке B у функцији $y = kx + n$ добијамо да је $n = 2$. Замењујући координате тачке A у функцији $y = kx + 2$ добијамо да је $k = -\frac{1}{2}$. Израз $k - n$ има вредност $-\frac{5}{2} = -2,5$. Тачан одговор је под г).
9. Пресек је једнакостранични троугао MNP (види слику). Странаца тог троугла је $3\sqrt{2}\text{cm}$, а његова површина је $P = 4,5\sqrt{3}\text{cm}^2$. Тачан одговор је под а).

10. Пошто је дијагонални пресек једнакостранични троугао онда је бочна ивица једнака дијагонали квадрата у бази $s = a$. Како је површина тог троугла $3\sqrt{3}\text{cm}^2$ онда је $\frac{s^2\sqrt{3}}{4} = 3\sqrt{3}$, па је $s = 2\sqrt{3}\text{cm}$ и $a = \sqrt{6}\text{cm}$, а висина $H = 3\text{cm}$. Запремина пирамиде је $V = 6\text{cm}^3$. Тачан одговор је под в).

11. Код равностраног ваљка је висина једнака пречнику ваљка $H = 2r$. Омотач ваљка је $M = 4r^2\pi$, па је $12\pi = 4r^2\pi$ одакле је $r = \sqrt{3}\text{cm}$. Површина ваљка је $P = 18\pi\text{cm}^2$. Запремина ваљка је $V = 6\sqrt{3}\pi\text{cm}^3$. Однос мерног броја површине ваљка и мерног броја запремине ваљка је $P:V = \sqrt{3}:1$. Тачан одговор је под г).

12. Из услова задатка имамо да је $r = 8k$ и $s = 17k$ па је, користећи Питагорину теорему, $H = 15k$. Следи да је $15k = 3\text{dm} = 30\text{cm}$ па је $k = 2\text{cm}$. Полупречник основе купе је $r = 16\text{cm}$ па је запремина купе $V = 2560\pi\text{cm}^3 = 2,56\pi\text{cm}^3$. Тачан одговор је под г).

13. После квадрирања и множења бинома други полином постаје

$$B(x) = x^2 - 4x + 4 - 2(x^2 + 2x - 15) - (x^2 - 1),$$

односно

$$B(x) = x^2 - 4x + 4 - 2x^2 - 4x + 30 - x^2 + 1,$$

$$B(x) = -2x^2 - 8x + 35.$$

Збир коефицијената полинома $A(x)$ је једнак збиру коефицијената полинома $B(x)$ па је $a + b + c = -2 - 8 + 35 = 25$. Тачан одговор је под б).

14. Функција $2x - 3y = 1$ записана у експлицитном облику постаје $y = \frac{2}{3}x - \frac{1}{3}$. Њен коефицијент

правца $k = \frac{2}{3}$ због паралелности постаје коефицијент правца функције $y = kx + n$ која добија

облик $y = \frac{2}{3}x + n$. Како график те функције садржи тачку $A(-3, 2)$ заменом добијамо

$2 = \frac{2}{3} \cdot (-3) + n$, па је $n = 4$. Сада функција $y = \frac{2}{3}x + n$ постаје $y = \frac{2}{3}x + 4$ и њена нула је за $x = -6$.

Тачан одговор је под а).

15. Решавањем система једначина добијамо да је $a = -1$ и $b = 1$ па је $(-1)^{2014} + 1^{2015} = 1 + 1 = 2$. Тачан одговор је под б).

16. За правоугли троугао чија је најкраћа страница $b\text{cm}$ и угао наспрам ње 30° важи да је друга катета $6\sqrt{3}\text{cm}$ и хипотенуза је 12cm . Површина базе је $B = 18\sqrt{3}\text{cm}^2$. Пошто је највећа бочна страна призме квадрат онда је висина призме једнака хипотенузи троугла у бази па је $H =$

12cm. Површина омотача је $M = 72 \cdot (3 + \sqrt{3}) \text{cm}^2$. Површина целе призме је $P = 108 \cdot (2 + \sqrt{3}) \text{cm}^2$. Тачан одговор је под б).

17. Нека је бочна ивица AS пирамиде $ABCDEF$ нормална на раван основе па је нормална и на дужу дијагонали AS . Најдужа бочна ивица је DS па је, примењујући Питагорину теорему на троугао ADS имамо да је $|DS|^2 = 5a^2$. Најдужа бочна ивица је $|DS| = a\sqrt{5} \text{cm}$. Тачан одговор је под г).
18. Из податка да база правог ваљка има површину $18\pi \text{cm}^2$ рачунамо $r^2\pi = 18\pi$ и добијамо да је $r = 3\sqrt{2} \text{cm}$. Како је запремина ваљка $V = 108\pi\sqrt{2} \text{cm}^3$ његова висина је $H = 6\sqrt{2} \text{cm}$. Површина ваљка је $P = 108\pi \text{cm}^2$. Тачан одговор је под б).
19. Ако са r означимо полупречник основе купе, онда ће изводница бити $24 - r$ па, примењујући Питагорину теорему $(24 - r)^2 = r^2 + 12^2$, је $r = 9 \text{cm}$, па је површина осног пресека $P_p = \frac{2rH}{2} = 108 \text{cm}^2$. Тачан одговор је под б).
20. Осни пресек праве равностранице купе је једнакостранични троугао чија је страница 6cm и полупречник описане кружнице $r = 2\sqrt{3} \text{cm}$. Пошто лопта описана око купе садржи сва три осног пресека купе, то је полупречник лопте једнак полупречнику описане кружнице осмог пресека па је $R = 2\sqrt{3} \text{cm}$. Запремина лопте је $V = \frac{4}{3}r^3\pi = \frac{4}{3}r^2 \cdot r\pi$ па је $V = 32\pi\sqrt{3} \text{cm}^3$. Тачан одговор је под в).